

Irena Biernawska

1916–2005

27 sierpnia 2005 roku zmarła Doktor Irena Biernawska, wieloletni starszy wykładowca Katedry Rachunkowości, przez ponad 45 lat w pełni oddana pracy pedagogicznej na naszej Uczelni, zasłużona w tej dziedzinie działalności. Była znakomitym pedagogiem i cenionym wychowawcą młodzieży akademickiej. Umiejętnie wykorzystywała doświadczenie wyniesione z praktyki. Była znaną specjalistką w zakresie metod rozliczeń i kalkulacji kosztów w przedsiębiorstwach przemysłowych, wieloletnią członkinią Komisji Kwalifikacyjnej dla Rzecznawców Rachunkowości działającej przy Stowarzyszeniu Księgowych w Polsce. Wniosła duży wkład do praktyki gospodarczej.

Urodziła się 22 lipca 1916 roku w Częstochowie jako córka Zygmunta i Janiny z domu Kwaseckiej. Tamże ukończyła szkołę średnią w roku 1935, a następnie podjęła cztero-miesięczną praktykę w Banku Ludowym. Zważywszy, że w okresie Wielkiego Kryzysu niezmiernie trudno było otrzymać stałe zatrudnienie, przyjmowała prace sezonowe jako pomocnicza siła biurowa. Stałą pracę uzyskała w maju 1938 roku w Zarządzie Miejskim w Częstochowie. Pracowała tam jako rachmistrz ponad siedem lat, do końca września 1945 roku, tj. do chwili wyjazdu na studia do Poznania.

Zgodnie ze swoimi zainteresowaniami zawodowymi podjęła studia na Akademii Handlowej w Poznaniu. Ukończyła je, uzyskując dyplom w zakresie nauk handlowych 12 marca 1949 roku. Równocześnie dodatkowo ukończyła Roczne Wyższe Studium Pedagogiczne organizowane i finansowane przez Fundację Akademii Handlowej w Poznaniu.

W czasie studiów utrzymywała się ze stypendium i korepetycji. Na drugim roku studiów aktywnie włączyła się do pracy Koła Naukowego, zorganizowanego i prowadzonego wówczas przez młodzież akademicką. Działała w zespołach samopomocy naukowej. Pierwszą pracę w charakterze asystenta wolontariusza podjęła 1 czerwca 1949 roku w Katedrze Bankowości. Pracując, kontynuowała studia w formie studium magisterskiego. Ukończyła je, otrzymując 12 grudnia 1950 roku stopień magistra nauk ekonomiczno-handlowych. Umożliwiło jej to uzyskanie stanowiska asystenta. W związku z upaństwowieniem i reorganizacją Uczelni w 1950 roku przeniesiono ją do Katedry Rachunkowości, kierowanej przez prof. Witolda Skalskiego. W okresie asystentury była także księgową w Fundacji Akademii Handlowej, w pełnym wymiarze

godzin. Adiunktem została w 1956 roku i była nim osiem lat. 1 października 1964 roku powołano ją na stanowisko starszego wykładowcy. Pełniła tę funkcję przez 30 lat.

Doktoryzowała się 28 października 1961 roku na podstawie rozprawy *Rachunek kosztów produkcji przedsiębiorstw ceramiki budowlanej*. Promotorem był prof. Janusz Wierzbicki. Praca ta była owocem badań, które prowadziła przez wiele lat w dwóch przedsiębiorstwach ceramiki budowlanej – w Poznaniu i Kaliszu – współpracując z tymi przedsiębiorstwami na podstawie umowy zawartej przez Uczelnię z Centralnym Zarządem Przemysłu Ceramiki Budowlanej.

Prowadząc te badania, dodatkowo dokonała oceny stosowanych metod rozliczeń i kalkulacji kosztów w badanych przedsiębiorstwach oraz opracowała założenia teoretyczne do zaproponowanej przez siebie nowej metody rozliczeń i kalkulacji kosztów. Koncepcję tę wprowadzono do praktyki. Przyczyniło się to do udoskonalenia metod zarządzania przedsiębiorstwem przemysłowym. Realizacja tej koncepcji umożliwiawała bowiem rzetelną analizę rzeczywistych kosztów produkcji w każdym okresie procesu produkcyjnego.

W okresie adiunktury intensywnie włączyła się w nurt działalności badawczej, biorąc udział w pracy zespołowej pracowników Katedry Rachunkowości dotyczącej wprowadzanej wówczas rejestrowej formy księgowości, zatytułowanej *Rejestrowa forma księgowości*. Opracowała temat *Ewidencja zakupu w handlu hurtowym*. Praca ta została przekazana Ministerstwu Handlu Wewnętrznego do wykorzystania w sterowaniu rachunkowością w handlu. Zalecenia sformułowane w tej pracy znalazły następnie zastosowanie we wszystkich przedsiębiorstwach obrotu towarowego podległych Ministerstwu Handlu Wewnętrznego. Doktor Biernawska prowadziła również badania w przemyśle ceramicznym, a ich rezultatem, poza już wymienionymi, były artykuły dotyczące kalkulacji kosztów w przedsiębiorstwach tej branży przemysłu. Uczestniczyła także we wszystkich konferencjach naukowych organizowanych przez katedry rachunkowości wszystkich uczelni ekonomicznych w Polsce, opracowując referaty i zabierając głos w dyskusjach naukowych.

Wykorzystując swoją wiedzę teoretyczną i praktyczną oraz duży talent dydaktyczny, napisała wraz z innymi badaczami kilka skryptów poświęconych podstawom rachunkowości, obejmujących także zbiory ćwiczeń, wydawanych w naszej Uczelni oraz przez Ośrodek Szkolenia Zawodowego Stowarzyszenia Księgowych w Polsce. Była współautorką przewodników metodycznych z zakresu rachunkowości, niezmiernie ważnych dla studentów studiujących zaocznie. W całym okresie swojej pracy systematycznie zajmowała się szkoleniem młodych pracowników z zakresu metodyki nauczania rachunkowości oraz współdziałała w formułowaniu programów nauczania. Była członkinią Kolegium Dziekańskiego ds. Kadry Naukowo-Dydaktycznej.

Poza pracą naukową i dydaktyczną od 1956 roku aktywnie uczestniczyła w Zakładowej Organizacji Związku Nauczycielstwa Polskiego, pełniąc przez wiele lat funkcję

skarbnika Zarządu, była także członkinią Komisji Rewizyjnej. Bardzo intensywnie działała w Poznańskim Oddziale Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, współpracując w zakresie organizacji szkolenia oraz prowadząc zajęcia dla kandydatów przygotowujących się do egzaminu państwowego na tytuł dyplomowanego biegłego księgowego.

Na emeryturę przeszła 1 października 1985 roku. Nadal jednak pracowała na część etatu, prowadząc wykłady aż do sierpnia 1994 roku.

Za osiągnięcia w pracy dydaktyczno-wychowawczej uzyskała 1 października 1984 roku nagrodę ministra szkolnictwa wyższego. Otrzymała również nagrody rektora. 26 sierpnia 1987 roku otrzymała tytuł honorowy Zasłużony Nauczyciel. Była odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Odznaką Honorową za Zasługi dla Województwa Poznańskiego oraz Złotą i Srebrną Odznaką Zasłużony dla Rozwoju Stowarzyszenia Księgowych w Polsce i Medalem za Zasługi dla Akademii Ekonomicznej w Poznaniu.

Doktor Irena Biernawska była zawsze pełna pogody ducha, cieszyła się powszechnym szacunkiem i uznaniem. W pamięci tych, którzy ją znali, z którymi współpracowała i którymi się opiekowała, pozostała jako osoba bliska, życzliwa dla wszystkich, wymagająca dużo od siebie i od innych.

Zdzisław Kołaczyk